

KORRALDUS

02.09.2026 nr DM-133646-25

Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa nr KL-527431 andmine

1. OTSUS

Arvestades Andres Pajumetsa 14.01.2026 esitatud keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks maapõueseaduse (*MaaPS*) § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (*KeÜS*) § 41 lg 1 p 4, lg 5, haldusmenetluse seaduse (*HMS*) § 53 lg 2 p 2 ja 3, § 61 lg 1 **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Anda taotlejale Andres Pajumetsale tähtajaline keskkonnaluba nr KL-527431 15 aastaks kehtivusega kuni 01.09.2041 aadressil Ala-Pajumetsa, Nogu küla, Rõuge vald, Võru maakond (katastritunnus 69801:001:1464) asuvale Nogopalu XII liivakarjääri mäeeraldisele maavara kaevandamiseks.

1.2. Määrata keskkonnaloale nr KL-527431 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.4 "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust.

1.3. Korraldus jõustub Andres Pajumetsale teatavakstegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1. Taotluse läbivaatamine

2.1.1. Eraisik Andres Pajumets (isikukood 36801036515) esitas 30.09.2025 Keskkonnaametile Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa taotluse nr T-KL/1030393 ja parandatud taotluse 14.01.2026 nr T-KL/1030393-2. Esmataotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 30.09.2025 numbriga DM-133646-1, nõuetekohane taotlus on registreeritud 14.01.2026 numbriga DM-133646-8.

Taotletav Nogopalu XII liivakarjäär asub Võru maakonnas Rõuge vallas, Nogu külas, eraomandisse kuuluval kinnistul Ala-Pajumetsa (katastritunnus 69801:001:1464), mille sihtotstarve on maatulundusmaa 100%. Kinnistu omanik on keskkonnaloa taotleja Andres Pajumets.

Tegemist on uue mäeeraldisega, mis asub Kagu-Eesti ühe suurema kruusa-liiva leiukoha, Püssapalu kruusamaardla, lõunaservas. Nogopalu XII liivakarjääri mäeeraldisel piir kattub pindalaliselt Püssapalu kruusamaardla täiteliiva aktiivse tarbevaru plokiga 50. Taotletava mäeeraldisel ja mäeeraldisel teenindusmaa pindala on kokku 2,22 ha.

Taotletava mäeeraldisel piires on seisuga 01.04.2025 täiteliiva aktiivse tarbevaru kogus 122 tuh

m³. Kaevandataav varu on 97 tuh m³ ning nõlvatervikusse jääv varu 25 tuh m³. Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks on 7 tuh m³, maavara kasutatakse üld- ja teedehituses.

2.1.2. Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõuaseaduses (*MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*KeÜS*), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (*KeHJS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnavalua taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnavalua taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv on tasutud summas 1990 eurot 30.09.2025 riigilõivuseaduse § 136² lg 1 p 4 ja lg 2 kohaselt (redaktsioon jõustus 01.09.2025).

Keskkonnavalua taotlust kontrollis riigiasutus, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus – Eesti Geoloogiateenistuse 03.10.2025 kiri nr 13-1/25-1572 ja (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 06.10.2025 nr DM-133646-2).

2.1.3. Ümbruskonna maad on valdavalt kasutuses maatulundusmaana (metsa- ja põllumaad). Tegemist on hajaasustusalaga, piirkonnas esineb võrdlemisi palju majapidamisi. Maa- ja Ruumiameti eluhoonete andmekogu põhjal asub lähim majapidamine Nogopalu XII liivakarjäärist ca 190 m kaugusel ida suunas Nõiaste (katastriüksuse tunnus 69701:005:0004) katastriüksusel.

Nogopalu XII liivakarjäär piirneb edelast Rebase (katastritunnus 69701:005:1312) ja Taalbergi (katastritunnus 69701:005:1557) katastriüksustega. Läänest ja loodest piirneb liivakarjäär Piiri (katastritunnus 69701:005:1647) ning põhjast Mätiku (katastritunnus 69701:005:3070) katastriüksustega. Ülejäänud suundades jätkub Ala-Pajumetsa katastriüksus.

Taotletavast Nogopalu XII liivakarjääri mäeeraldisest loodes ca 340 m kaugusel asub Nogopalu IX liivakarjäär (loa nr KL-514058, omanik: Pächter Halduse OÜ; kehtivusaeg 08.12.2021-08.12.2036), ca 160 m kaugusel asuvad Nogopalu V kruusakarjäär (loa nr L.MK/322232, omanik: OÜ Aigren; kehtivusaeg 28.08.2012-26.02.2041) ja Nogopalu IV kruusakarjäär (loa nr L.MK/330498, omanik: OÜ Aigren; kehtivusaeg 14.08.2018-14.08.2033). Ca 640 m kaugusel asub Nogopalu VII karjäär (loa nr L.MK/323535, omanik: OÜ Aigren; kehtivusaeg 09.12.2013-09.12.2028).

Taotletavast Nogopalu XII liivakarjäärist põhjas, ca 300 m kaugusel asub Nogopalu VI liivakarjäär (loa nr L.MK/323519, omanik: Verston Eesti OÜ; kehtetu), ca 600 m kaugusel asub Nogopalu kruusakarjäär (loa nr L.MK/327844, omanik: Verston Eesti OÜ; kehtivusaeg 12.07.2016-11.07.2031).

Taotletavast Nogopalu XII liivakarjäärist kirdes asuvad ca 410 m kaugusel Nogopalu III kruusakarjäär (loa nr L.MK/327738, omanik: Verston Eesti OÜ; kehtivusaeg 30.12.2016-29.12.2031) ja ca 590 m kaugusel Nogopalu VIII kruusakarjäär (loa nr L.MK/328018, omanik: Verston Eesti OÜ; kehtivusaeg 26.10.2016-26.10.2031).

Taotletavast Nogopalu XII liivakarjäärist kaugemale kui 1 km jäävad veel Nogopalu XI

liivakarjäär (loa nr KL-520157, omanik: MPI Kivipaigaldus OÜ; kehtivusaeg 27.03.2024-27.03.2039), Nogopalu X liivakarjäär (loa nr KL-519359, omanik: Mäekundi talu OÜ; kehtivusaeg 02.10.2023-02.10.2038), Rasva kruusakarjäär (loa nr L.MK/318686, omanik: Aare Randla; kehtivusaeg 19.04.2010-19.04.2040) ja Utessuu liivakarjäär (loa nr L.MK/318728, omanik: aktsiaselts TREF; kehtivusaeg 28.04.2010-28.04.2040).

Nogopalu XII liivakarjäärist ida ja lõuna suunas asuvad järgmised Elektrilevi OÜ-le kuuluvad objektid: elektriõhuliin AS-50 (väline tunnus 3340015, 1-20 kV) ja AS-35 (väline tunnus 117403315, 1-20 kV), mille kaitsevööndi ulatus mõlemal pool liini telge on 10 meetrit ning elektriõhuliini mastitõmmits või tugi (väline tunnus 3340017 ja 3340019), millel on kaitsevööndi ulatus on 1 meetri selle projektsioonist. Nogopalu XII liivakarjäär ei ulatu eelpool loetletud elektripaigaldiste kaitsevööndisse.

Nogopalu XII liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaal ei asu Natura 2000 linnu- ega loodusalasid, looduskaitsealasid, kaitstavaid looduse üksikobjekte ning kultuurimälestisi. Lähim must-toonekure elupaik (KLO9128272) asub taotletavast Nogopalu XII liivakarjäärist enam kui 9 km kaugusel. Lähim teadaolev must-toonekurele sobiv toitumisala on mäeeraldisest ca 2,5 km kaugusel asuv Ura oja lõik. Taotletavast Nogopalu XII liivakarjäärist ca 170 m kaugusel asub III kaitsekategooria kaitsealuse liigi kaldapääsukese elupaik (KLO9134814).

Taotletavale Nogopalu XII liivakarjäärile lähim kaitseala on Haanja looduspark (registrikood KLO1000469), mis on ühtlasi kantud Natura 2000 võrgustiku alade nimekirja Haanja linnualana (registrikood RAH0000022) ja Haanja loodusala (registrikood RAH0000547). Haanja looduspark jääb taotletavast Nogopalu XII liivakarjäärist lähimas punktis ca 72 m kaugusele.

Karjäär ei asu tiheasustusalal ning sellel puuduvad kultuurimälestiste registrisse kantud kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad. Taotletavale mäeeraldisele lähim ajaloomälestis on ca 1,1 km kaugusel asuv Nogopalu kalmistu (mälestise registri number 5720), lähim arheoloogiamälestis asub 1,3 km kaugusel, selleks on maa-alune kalmistu (mälestise registri number 13637). Maa- ja Ruumiameti pärandkultuuri kaardirakenduse kohaselt asuvad lähimad pärandkultuuriobjektid taotletavast mäeeraldisest ca 500 m kaugusel, nendeks on Nogu lubjaaahi (EELIS ID 1083877874) ja Nogu külavain/spordiplats (EELIS ID -1839248501). Taotletava mäeeraldise teenindusmaa piirist ca 600 m kaugusel Nogu külas asub ka hävinud tuuleveski koht (EELIS ID -622255780), Kokõ külas asuvad Koke koolimaja Munamägi (EELIS ID 78186962), Koke koolimaja (EELIS ID 1396374709), Koke kooli teenijamaja (EELIS ID -1962318357). Teised pärandkultuuriobjektid asuvad kaugemal kui 1 km.

Lähimad vooluveekogud on Nogopalu XII liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaast ligikaudu 70 m kaugusele idasuunda jääv oja (ETAK ID 2879432), ca 330 m kaugusele edelasse jääv Tindi oja (ETAK ID 2879551, KKR viide VEE1004101) ja ca 400 m kaugusele lõunasuunda jääv kraav (ETAK ID 2879480).

Taotletavast Nogopalu XII liivakarjäärist ca 18 m kaugusel asub Nogu karjäärilump (EELIS kood VEE2140020, kuni 25 km² valgalaga veekogu), mille kaldapiiranguvööndiga kattub taotletava mäeeraldise lääneosa. Nogu karjäärilump ei ole avalik ega avalikult kasutatav

veekogu ning on tekkinud endise Võru TREV-i Nogopalu kruusakarjääri kaevandamistegevuse tulemusena.

Lähim puurkaev PRK0013912 sügavusega 90 m asub taotletavast mäeeraldisest ca 400 m kaugusel Saunamaa katastriüksusel (katastritunnus 69701:005:0338). PRK0014321, sügavusega 84 m, asub ca 640 m kaugusel Koke motelli katastriüksusel (katastritunnus 69701:005:0070). Teised puurkaevud asuvad taotletavast mäeeraldisest kaugemal kui 1 kilomeeter.

Eeldatavasti asuvad lähimad salvkaevud taotletava Nogopalu XII liivakarjääri lähimate elamute juures, mis asuvad ca 190 m kaugusel ida suunas Nõiaste (katastritunnus 69701:005:0004) katastriüksusel ja ca 300 m kaugusel edela suunas Rebase katastriüksusel (katastritunnus 69701:005:1311).

2.2. Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Taotluse avalikustamine ja menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 30.09.2025 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Rõuge Vallavalitsusele (edaspidi kohalik omavalitsus; KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 13.11.2025 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas taotlejat, piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (registreeritud KOTKASes 13.11.2025 numbriga DM-133646-3; KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2). Avalikustamise käigus laekus mitu vastuväidet Nogu küla elanikelt (vt p 3.5).

Loa andja otsustas jätta teate ajalehes avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lg 2).

Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 13.11.2025 kirjaga nr DM-133646-4 Rõuge Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks tähtajaga 13.01.2026.

Rõuge Vallavalitsus informeeris Keskkonnaametit, et Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa esmataotluse nr T-KL/1030393 vormil, graafilistel lisadel ja seletuskirjas on ebakorrektned viide Nogopalu XII liivakarjääri tegevuskoha katastritunnusele.

Keskkonnaamet küsis 16.12.2025 kirjaga nr DM-133646-5 Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa taotlejalt lisaandmeid ja juhtis taotleja tähelepanu asjaolule, et 30.09.2025 esitatud keskkonnaloa taotlusele nr T-KL/1030393 kantud katastritunnus 69701:005:1491 on Maa- ja Ruumiameti kaardirakenduse kohaselt kehtetu. Kinnistusraamatu andmetel on katastriüksus tunnusega 69701:005:1491 kustutatud, selgituseks on lisatud 28.01.2020 kinnistamisavalduse alusel osa eraldatud ja avatud kinnistu 16685450 31.01.2020. Kinnistusraamatust nähtub, et 18.10.2025 on üle võetud maakatastri andmed ja moodustatud katastriüksused 69801:001:1463 ja 69801:001:1464. Keskkonnaamet palus taotlejal esitada parandatud taotlus koos lisamaterjalidega (seletuskiri, graafilised lisad), millele on lisatud korrektne katastritunnus. Keskkonnaamet palus saata parandatud taotluse hiljemalt 16.01.2026.

Tulenevalt asjaolust, et Rõuge Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks edastatud taotlust korrigeeriti, palus Rõuge Vallavalitsus 07.01.2026 e-kirjaga (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 07.01.2026 nr DM-133646-6) Keskkonnaametil pikendada keskkonnaloo esmataotlusele arvamuse andmise tähtaega kuni 27.02.2026

Keskkonnaamet nõustus 09.01.2026 kirjaga nr DM-133646-7 Rõuge Vallavalitsusele arvamuse avaldamise tähtaja pikendamisega ning palus Rõuge Vallavalitsusel esitada aramus hiljemalt 27.02.2026.

Eraisik Andres Pajumets esitas Keskkonnaametile korrigeeritud keskkonnaloo taotluse nr T-KL/1030393-2 14.01.2026 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 14.01.2026 dokumendina nr DM-133646-8).

Keskkonnaamet edastas 14.01.2026 kirjaga nr DM-133646-9 Rõuge Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks korrigeeritud Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloo taotluse ning palus aramus esitada hiljemalt 27.02.2026.

Rõuge Vallavalitsus edastas 11.02.2026 ja 12.02.2026 e-kirjadega (registreeritud KOTKAS vastavalt kiri nr DM-133646-9 ja kiri nr DM-133646-10) Keskkonnaametile kohalike elanike seisukohad ja vastuväited seoses Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloo taotlusega.

Keskkonnaamet pikendas 17.02.2026 kirjaga nr DM-133646-12 Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloo taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise otsuse tegemise tähtaega kuni 14.05.2026. Keskkonnaamet tõi oma 17.02.2026 kirjas nr DM-133646-12 välja, et kohalikud elanikud on avaldanud vastuseisu taotletavale Nogopalu XII liivakarjäärile ja taotlusmaterjale on menetluse käigus korrigeeritud. Keskkonnaamet tõi täiendavalt välja, et Rõuge Vallavalitsus on kujundamas Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloo taotluse osas seisukohta, mistõttu ei ole Keskkonnaametil võimalik KMH algatamise või algatamata jätmise otsust teha tähtajaks 13.02.2026.

Rõuge Vallavalitsus saatis Keskkonnaametile 19.02.2026 e-kirja (registreeritud KOTKAS 20.02.2026 nr DM-133646-13), milles palus pikendada arvamuse avaldamise tähtaega kuni 30.04.2026. Rõuge Vallavalitsus palus arvamuse avaldamise tähtaega pikendada tulenevalt asjaolust, et karjääri lähedal asuva Nogu küla elanikud on vastu taotletavale Nogopalu XII liivakarjäärile. Rõuge Vallavalitsus palus 19.02.2026 e-kirjas Keskkonnaametil korraldada avalik koosolek, et kohalik omavalitsus saaks kujundada oma arvamuse loa taotlusele.

Keskkonnaamet nõustus 26.02.2026 kirjaga nr DM-133646-14 pikendama Rõuge Vallavalitsusele arvamuse avaldamise tähtaega kuni 30.04.2026, tuues oma kirjas välja, et Keskkonnaamet ei korralda avalikku arutelu MaaPS § 49 lõikest 6 tuleneva kohaliku omavalitsuse üksuse arvamuse kujundamiseks. Keskkonnaamet korraldab avalikke arutelusid vastavalt KeÜS § 48¹. Keskkonnaamet jäi oma 26.02.2026 kirjas nr DM-133646-14 seisukohale, et Rõuge Vallavalitsuse arvamuse kujundamine kuulub Rõuge Vallavalitsuse pädevusse.

Rõuge Vallavalitsus pöördus 07.04.2026 e-kirjas (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 07.04.2026 nr DM-133646-17) Keskkonnaameti poole palvega pikendada arvamuse

andmise tähtaega Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele kuni 30.06.2026. Rõuge Vallavalitsus tõi oma 07.04.2026 e-kirjas välja, et taotletava Nogopalu XII liivakarjääri lähedal asuva Nogu küla elanikud on väljendanud vastuseisu taotletavale liivakarjäärile, mistõttu on Rõuge Vallavalitsus korraldamas kohtumist Nogu küla elanikega. Rõuge Vallavalitsus oli oma 07.04.2026 e-kirjas seisukohal, et Rõuge Vallavalitsusel ei ole võimalik esitada põhjendatud ja kaalutletud arvamust määratud tähtajaks.

Keskkonnaamet nõustus 10.04.2026 kirjaga nr DM-133646-18 pikendama Rõuge Vallavalitsusele arvamuse avaldamise tähtaega, paludes arvamuse esitada hiljemalt 30.06.2026.

Rõuge Vallavalitsus edastas 30.06.2026 Keskkonnaametile Rõuge Vallavolikogu 30.06.2026 otsuse nr 1-3/28 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 01.07.2026 nr DM-133646-22), milles Rõuge Vallavolikogu otsustas anda tingimusliku nõusoleku Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele.

Otsuse eelnõu avalikustamine ja menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa andmise taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatav tegevus on väikese mõjuga ja sellega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi.

KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet 30.07.2026 haldusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrares ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid 29.07.2026 kirjaga nr DM-133646-24.

Eelnõu avalikustamise käigus ettepanekuid või vastuväiteid ei laekunud (vt p 3.5).

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamuse ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis taotlejalt ja kohalikult omavalitsuselt 29.07.2026 kirjaga nr DM-133646-24 arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest, kuid hiljemalt kuupäevaks 12.08.2026.

Rõuge Vallavalitsus ei esitanud määratud tähtaja jooksul arvamusi või vastuväiteid Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõudele. Rõuge Vallavalitsus ei

pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

Andres Pajumets ei esitanud määratud tähtaja jooksul arvamusi või vastuväiteid Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnanaloo andmise otsuse ja loa eelnõudele. Andres Pajumets ei pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

Huvitatud isikud ei esitanud määratud tähtaja jooksul arvamusi või vastuväiteid Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnanaloo andmise otsuse ja loa eelnõudele. Huvitatud isikud ei pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

KeHJS § 3 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõigete 3 ja 4 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (*KMH*) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist, lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt ei kuulu ettevõtte poolt taotletav tegevus olulise keskkonnamõjuga tegevuste loetelusse. Kavandatav tegevus kuulub KeHJS § 6 lõike 2 punktis 2 nimetatud tegevusvaldkonda, mille täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005. a määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” (*KMH määrus*).

KMH määruse § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevus või mitte ning otsustama *KMH* algatamise või algatamata jätmise üle.

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 16.04.2026 nr DM-133646-19), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu *KMH* algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektidel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
2. eelhindamise tulemusena selgus, et leevendusmeetmete kasutamisel eeldatavalt ei ületata kaevandamisel piirmäärasid müra ja õhusaaste osas;
3. eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjaveerežiimi, kuna kaevandamine toimub olemasolevat veerežiimi muutmata ja reostuse teket tuleb hoolega vältida;
4. määraldisel maastik kaevandamistööde käigus hävib, kuid see on kvalitatiivselt hiljem osaliselt taastatav maa-ala korrastamisega.
5. kaevandamine ei avalda negatiivset mõju kaitsealustele liikidele.

Keskkonnaamet jättis 21.05.2026 kirjaga nr DM-133646-21 „Nogopalu XII liivakarjääri

keskkonnaloa taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine“ algatamata KMH Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena (vt p 3.4).

3.2. Kaalutlused loa andmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse tähtajaliselt, kuna kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15 aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

3.2.1. Maavara kaevandamine

3.2.1.1. Lubatav tegevus

Taotlejal on vaja keskkonnaluba (seaduses ka kui *kaevandamisluba*) maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1). MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

3.2.1.2. Nõuded maavara kaevandamisele

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse. MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa taotluse 13.11.2025 kirjaga nr DM-133646-4 Rõuge Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks tähtajaga 13.01.2026.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeheidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses.

MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjäätmete kohta. Taotluse seletuskirja kohaselt Nogopalu XII liivakarjääris ei teki jäätmeseaduse mõistes püsi- ega kaevandamisjäätmeid, kuna kaevandamisel saadav materjal kasutatakse täies ulatuses teede- ja tsiviilehituses. Mäeeraldisel esinev katend kooritakse ja kasutatakse kas karjääri korrastamiseks või võõrandatakse haljastuseks vastavalt maapõueseaduse § 99.

Karjäärialale on keelatud prügi ladustada. Keskkonnale ohtlikud jäätmed tuleb koguda teistest jäätmetest eraldi (määrdeõlid, pliiakud, patareid, õlised kaltsud jms) ja käidelda nõuetekohaselt (viia jäätmejaama).

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jäätmete eriosa lisamine vajalik. Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjäätmeid siiski tekib, on kohustus ka kaevandamise jäätmekava esitada ning taotleda keskkonnaloale juurde jäätmete eriosa.

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa taotluse kohaselt on taotletava mäeeraldisel kasutamise eesmärk on piirkonna teede- ja tsiviilehituse varustamine täiteliivaga. Täiteliiva saab sõelutuna kasutada ehituses mitmesuguste ehitussegude koostises, teedehituses asfaltbetooni ja kruusateede katendite jaoks kruusasegude koostamiseks ning tee muldkeha ehitamiseks, samuti trassitöodes täitematerjalina.

Vastavalt strateegilises dokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“ toodud eesmärkidele ja põhimõtetele tuleb maardlate kasutusse võtmisel eelistada juba avatud maardlate maksimaalset võimalikku kasutamist, mille kohta on piisavalt vajalikku informatsiooni nii keskkonnatingimuste kui ka kaevandamise tehnoloogiliste võimaluste kohta.

Nogopalu XII liivakarjäär jääb Kagu-Eesti ühe suurema kruusa-liiva leiukoha, Püssapalu kruusamaardla, lõunaserva. Nogopalu XII liivakarjääriga osaliselt külgnev ehituskruusa prognoosvaru plokk 8 on kontuuritud Geoloogia Valitsuse poolt 1970., 1975., 1979. ja 1988. aastatel uuritud Püssapalu kruusamaardla uuringute põhjal.

Nogopalu XII liivakarjäär jääb endise tehase „Võrukivi“ Nogopalu kruusakarjääri mäeeraldisel põhjaserva ning piirneb läänest endise Võru TREV-i Nogopalu kruusakarjääri mäeeraldisega. Nimetatud mäeeraldised on vormistatud 1960. ja 1970. aastail. Leiukoha geoloogilised luuretööd teostati 1959. aastal, kui rajati 4 šurfi ja 6 puurauku.

Nogopalu XII liivakarjäär piirneb loodest vahetult Püssapalu kruusamaardla ehituskruusa aktiivse tarbevaru plokiga 17, mis on kontuuritud 2007. aastal Nogopalu V uuringuruumis tehtud geoloogilise uuringu tulemusena.

Kobras OÜ viis 2025. aastal läbi geoloogilise uuringu Nogopalu XIII uuringuruumis, mille käigus rajati viis kaevandit sügavusega 5,5 – 7,7 m ning võeti viis proovi kasulikust kihist. Lisaks kasutati uuringus ka kaht uuringupunkti, mis rajati 2007. aasta geoloogiliste uuringute käigus ja neist võetud kolme proovi andmeid. Uuringu tulemusena kanti maavarade registrisse täiteliiva aktiivse tarbevaru plokk 50 (pindala 2,22 ha, varu kogus 122 tuh m³) ülal- ja allpool põhjavee taset.

Kaevandamiseks taotletav maavaravaru on arvele võetud Eesti Geoloogiateenistuse asedirektori 18.06.2025. a korraldusega nr 13-5/25-72 aruandes „Püssapalu kruusamaardla Nogopalu XIII uuringuruumi geoloogiline uuring (varu arvutus seisuga 01.04.2025)“ (EGF aruande nr 47190) esitatud ettepaneku alusel.

Seega on keskkonnaloa andmine Nogopalu XII liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva

kaevandamiseks kooskõlas strateegilises dokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“ toodud juba avatud maardla maksimaalse võimaliku kasutamise eesmärgiga, tagades maavarade registris arvel oleva maavaravaru võimalikult täieliku väljamise minimaalsete kadude ja jääkidega. Taotletaval mäeeraldisel ja selle ümbruses läbi viidud geoloogiliste uuringute põhjal on taotletava mäeeraldise kohta piisavalt vajalikku informatsiooni.

3.3. Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa andmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55).

- MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Nogopalu XII liivakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

- tegevus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele (KeÜS § 52 lg 1 p 4, MaaPS § 55 lg 1).

- tegevusega ei kaasne keskkonnoahtu (KeÜS § 52 lg 1 p 6). Keskkonnaamet järeldas, et tegevusel puudub oluline keskkonnamõju 21.05.2026 dokumendiga nr DM-133646-21.

- tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel ei ole keskkonnakvaliteedi piirväärtus ületatud (KeÜS § 52 lg 1 p 8, MaaPS § 55 lg 1).

- loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga, mis on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis "Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050" (MaaPS § 55 lg 2 p 10). Samuti ei tuvastatud vastuolusid teiste valdkondade eriseadustega. Nii eelhinnangus kui ka korralduses on nimetatud erinevaid aspekte, millele on vaja tähelepanu pöörata, arvestades sotsiaalse keskkonna, looduskeskkonna, liigikaitse, julgeoleku ja kultuuri valdkonna seadustes väljendatud riigi huvi.

- kohaliku omavalitsuse üksus (Rõuge Vallavolikogu) edastas 30.06.2026 Keskkonnaametile Rõuge Vallavolikogu 30.06.2026 otsuse nr 1-3/28, milles Rõuge Vallavolikogu otsustas anda tingimusliku nõusoleku Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele.

- tehtavad tööd ei mõjuta oluliselt ebasoodsalt kaitstavat loodusobjekti (MaaPS § 55 lg 2 p 12). KMH eelhinnangu järeldus oli, et Nogopalu XII liivakarjääri avamisega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

- taotleja ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamise ega kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri päring seisuga 31.08.2026, MaaPS § 55 lg 3 p 1).

3.3.1. Kinnistu kasutusõigus

Tegevuskoha kinnistu Ala-Pajumetsa (katastritunnus 69801:001:1464) kuulub keskkonnaloa taotlejale.

3.4. Kõrvaltingimuste seadmine

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muu hulgas on haldusakti

hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutusõiguse alusel.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.4.1. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Rõuge Vallavalitsus edastas 30.06.2026 Keskkonnaametile Rõuge Vallavolikogu 30.06.2026 otsuse nr 1-3/28, milles Rõuge Vallavolikogu otsustas anda tingimusliku nõusoleku Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Otsusega seati tegevusele järgmised tingimused:

1. karjääri lubatud tööaeg tööpäevadel on ajavahemikus 8.00–19.00, sh kella 17.00–19.00 on lubatud vaid vähese müraga tegevused (nt masinate hooldustööd);
2. nädalavahetustel ja riigipühadel on karjääris töötamine keelatud;
3. mäeeraldise teenindusmaal tuleb katendivalle hooldada (niita) selliselt, et oleks takistatud umbrohu levik;
4. kaevandamise ja vedude perioodil (kuival ajal) niisutada karjäärisisesid teid ja platse;
5. rajada väljaveotee Nogopalu XII liivakarjäärist Rõuge-Vastseliina tee (tee nr 25132) mööda Piiri (katastritunnus 69701:005:1647) ja/või Mätiku (katastritunnus 69701:005:3070) katastriüksuseid, sõlmides selleks kokkulepped katastriüksuste omanikega;
6. rajada vähemalt 4 meetri kõrgune müravall Nogu küla suunale;
7. kaevandaja lepib mürarohkete tööde tegemise (purustus-sorteerimissõlme kasutamise) eelnevalt kokku Nogu küla esindajaga.

Keskkonnaamet edastas HMS § 49 lõike 3 alusel 01.07.2026 kirjaga nr DM-133646-23 Andres Pajumetsale kohaliku omavalitsuse otsuse tutvumiseks ning arvamuse avaldamiseks. Keskkonnaamet märkis, et arvestab kõikide kohaliku omavalitsuse üksuse loa andmisega nõustumise tingimustega, kui neid pole vaidlustatud ja vaideotsusega muudetud. Keskkonnaamet palus esitada arvamus esimesel võimalusel, kuid hiljemalt 15.07.2026.

Andres Pajumets ei esitanud Keskkonnaametile arvamusi või vastuväiteid Rõuge Vallavolikogu 30.06.2026 otsuse nr 1-3/28 kohta.

3.4.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõtjude eelhinnangu ning otsustanud 21.05.2026 kirjaga nr DM-133646-21 Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Eelhinnangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhinnangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline negatiivne keskkonnamõju. Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Nogopalu XII liivakarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugele võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete osakeste häiring.

Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus järgmised keskkonnameetmed, millega tuleb loa andmisel arvestada:

1. maavara kaevandamine ja väljavedu on lubatud esmaspäevast reedeni vahemikus 8:00-19:00, sh kella 17:00-19:00 on lubatud vaid vähese müraga tegevused (nt masinate hooldus ja remont). Riiklikel pühadel on töötamine keelatud;
2. lähimate elamute suunale tuleb rajada katendist vallid müra leviku tõkestamiseks;
3. kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnaloa omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavaraväljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused tuleb esitada loa andjale. Müra piirväärtuste ületamisel tuleb koheselt rakendada leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks;
4. tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb sademetevaesel ajal niisutada karjäärisiseseid teid, väljaveo teid ja kaevandatud maavara puistanguid;
5. raietööde läbiviimine on lubatud vaid väljaspool üldist lindude pesitsusperioodi. Üldine lindude pesitsusrahu on perioodil 15.03-31.07.

Keskkonnameetme esitamisel on arvestatud keskkonnahäiringute leevendamise võimalusi.

3.4.3. Keskkonnaloale kantavad kõrvaltingimused

Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõtjudele. Alljärgnevalt on toodud kokkuvõtlikud kaalutlused kõrvaltingimuste lisamiseks.

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõtjude eelhinnangu ning otsustanud 21.05.2026 kirjaga nr DM-133646-21 Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele jätta KMH algatamata. Keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhinnangus keskkonnameetmed, millega tuleb loa andmisel arvestada.

Rõuge Vallavalitsus edastas 30.06.2026 Keskkonnaametile Rõuge Vallavolikogu 30.06.2026 otsuse nr 1-3/28, milles Rõuge Vallavolikogu otsustas anda tingimusliku nõusoleku Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnaloa taotlusele. Otsusega seati tegevusele järgmised tingimused:

1. karjääri lubatud tööaeg tööpäevadel on ajavahemikus 8.00–19.00, sh kella 17.00–19.00 on

- lubatud vaid vähese müraga tegevused (nt masinate hooldustööd);
2. nädalavahetustel ja riigipühadel on karjääris töötamine keelatud;
 3. mäeeraldise teenindusmaal tuleb katendivalle hooldada (niita) selliselt, et oleks takistatud umbrohu levik;
 4. kaevandamise ja vedude perioodil (kuival ajal) niisutada karjäärisiseseid teid ja platse;
 5. rajada väljaveotee Nogopalu XII liivakarjäärist Rõuge-Vastseliina tee (tee nr 25132) mööda Piiri (katastritunnus 69701:005:1647) ja/või Mätiku (katastritunnus 69701:005:3070) katastriüksuseid, sõlmides selleks kokkulepped katastriüksuste omanikega;
 6. rajada vähemalt 4 meetri kõrgune müravall Nogu küla suunale;
 7. kaevandaja lepib mürarohkete tööde tegemise (purustus-sorteerimissõlme kasutamise) eelnevalt kokku Nogu küla esindajaga.

Keskkonnaamet edastas HMS § 49 lõike 3 alusel 01.07.2026 kirjaga nr DM-133646-23 taotlejale Andres Pajumets kohaliku omavalitsuse otsuse tutvumiseks ning arvamuse avaldamiseks. Keskkonnaamet palus esitada arvamus esimesel võimalusel, kuid hiljemalt 15.07.2026.

Andres Pajumets ei esitanud Keskkonnaametile arvamusi või vastuväiteid Rõuge Vallavolikogu 30.06.2026 otsuse nr 1-3/28 kohta. Eeltoodust tulenevalt arvestab Keskkonnaamet loa andmisel kõikide Rõuge Vallavolikogu otsuses esitatud tingimustega.

Rõuge Vallavolikogu 30.06.2026 otsusega nr 1-3/28 seatud kõrvaltingimused nr 1, 2 ja 4 on samasisulised Keskkonnaameti poolt eelhinnangus esitatud meetmetega, mistõttu ei kanta neid antavale keskkonnaloale dubleeritult.

Rõuge Vallavolikogu 30.06.2026 otsusega nr 1-3/28 seatud kõrvaltingimused nr 3, 5, 6 ja 7 on Keskkonnaameti hinnangul proportsionaalsed kavandatava tegevuse iseloomu, asukoha ja mahuga ning eeldatavalt avalduva mõjuga lähimatele elamutele. Rõuge Vallavolikogu on oma 30.06.2026 otsuses nr 1-3/28 viidanud, et kõrvaltingimuste seadmise aluseks on muuhulgas ka Nogu küla elanikega 17.04.2026 toimunud kohtumisel arutatu (Rõuge Vallavalitsus edastas Keskkonnaametile kohtumise protokoll 30.04.2026, registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 30.04.2026 nr DM-133646-20).

Tuginedes Keskkonnaameti [veebileheküljel](#) avaldatud pesitsusrahu materjalidele (uuendatud seisuga 27.03.2026) ajakohastab Keskkonnaamet punktis 3.4.2. esitatud kõrvaltingimust nr 5 järgmiselt:

- *raietööde läbiviimine on lubatud vaid väljaspool üldist lindude pesitsusperioodi. Üldine lindude pesitsusrahu on perioodil 15.04-15.07.*

Eeltoodu alusel lisatakse antavale keskkonnaloale järgmised asjakohased kõrvaltingimused:

1. maavara kaevandamine ja väljavedu on lubatud esmaspäevast reedeni vahemikus 8:00-19:00, sh kella 17:00-19:00 on lubatud vaid vähese müraga tegevused (nt masinate hooldus ja remont). Riiklikel pühadel on töötamine keelatud;
2. lähimate elamute suunale tuleb rajada katendist vallid müra leviku tõkestamiseks;

3. kaevandamistegevusest põhjustatud müra osas kaebuste esinemise korral on keskkonnanaloo omanikul kohustus mõõta mürataset aktiivse kaevandamistegevuse ja maavaraväljaveo tingimustes kaebuse esitaja katastriüksusel. Mõõtmistulemused tuleb esitada loa andjale. Müra piirväärtuste ületamisel tuleb koheselt rakendada leevendusmeetmeid ja korraldada karjääri töö selliselt, et ületamisi ei esineks;
4. tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb sademetevaesel ajal niisutada karjäärisiseseid teid, väljaveo teid ja kaevandatud maavara puistanguid;
5. raietööde läbiviimine on lubatud vaid väljaspool üldist lindude pesitsusperioodi. Üldine lindude pesitsusrahu on perioodil 15.04-15.07;
6. mäeeraldise teenindusmaal tuleb katendivalle hooldada (niita) selliselt, et oleks takistatud umbrohu levik;
7. rajada väljaveotee Nogopalu XII liivakarjäärist Rõuge-Vastseliina tee (tee nr 25132) mööda Piiri (katastritunnus 69701:005:1647) ja/või Mätiku (katastritunnus 69701:005:3070) katastriüksuseid, sõlmides selleks kokkulepped katastriüksuste omanikega;
8. rajada vähemalt 4 meetri kõrgune müravall Nogu küla suunale;
9. kaevandaja lepib mürarohkete tööde tegemise (purustus-sorteerimissõlme kasutamise) eelnevalt kokku Nogu küla esindajaga.

3.5. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Keskkonnanaloo taotlus

Avalikustamise käigus edastas Rõuge Vallavalitsus 11.02.2026, 12.02.2026 ja 27.02.2026 e- kirjadega (registreeritud KOTKAS vastavalt kiri nr DM-133646-9, kiri nr DM-133646-10 ja DM-133646-15) Keskkonnaametile kohalike elanike seisukohad ja vastuväited seoses Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnanaloo taotlusega.

Keskkonnaamet on käsitlenud eraisikute kirjades esitatud seisukohti ja vastuväiteid Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnanaloo esmataotlusele koostatud KMH eelhinnangu eelnõus ning KMH algamata jätmise otsuses. Eraisikute seisukohti, vastuväiteid ja Keskkonnaameti vastust siinkohal ei korrata.

Eraisikute seisukohti arutati ka Nogu küla elanikega 17.04.2026 toimunud kohtumisel (Rõuge Vallavalitsus edastas Keskkonnaametile kohtumise protokoll 30.04.2026, registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 30.04.2026 nr DM-133646-20), kus osalesid Nogu küla elanikud, Rõuge Vallavalitsuse, Keskkonnaameti ja taotleja esindajad.

KMH eelhinnang

Keskkonnaamet edastas KeHJS § 11 lõike 2² alusel 16.04.2026 nr DM-133646-19 Nogopalu XII liivakarjääri keskkonnanaloo taotlusele koostatud keskkonnamõjude eelhinnangu ja KMH algamata jätmise otsuse eelnõu seisukoha võtmiseks taotlejale, Rõuge Vallavalitsusele ja huvitatud isikutele, seisukoha esitamise tähtajaga 18.05.2026.

Rõuge Vallavalitsus ei esitanud määratud tähtaja jooksul eelhinnangu ja KMH algamata jätmise otsuse eelnõu kohta arvamust ega pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

Eraisik Andres Pajumets ei esitanud määratud tähtaja jooksul eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu kohta arvamust ega pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

Huvitatud isikud ei esitanud määratud tähtaja jooksul eelhinnangu ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu kohta arvamust ega pikendanud arvamuse avaldamise tähtaega.

Loa korralduse ja loa eelnõud

Keskkonnavalua nr KL-527431 andmise otsuse ja loa eelnõude avalikustamise käigus ettepanekuid või vastuväiteid ei laekunud.

3.6. Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Loa omaja peab järgima MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalualased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis "[Loa omaja meelepea](#)".

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Merike Rosin

peaspetsialist juhataja ülesannetes

maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnavalua
2. Nogopalu XII liivakarjääri mäeeraldise plaan
3. Nogopalu XII liivakarjääri geoloogilised läbilõiked
4. Nogopalu XII liivakarjääri korrastatud maa plaan

Helen Lukas

spetsialist

maapõuebüroo